من احب فاطمة ابنتی فهو فی الجنة معی ومن ابغضها فهو فی النار

هر کس فاطمه(س) دخترم را دوست بدارد، در بهشت با من است و هر کس با او دشمنی ورزد، در آتش است.

دیدگاه

فقه اصلی ما فقه نظام است

آیت‌الله محسن اراکی، عضو مجلس خبرگان رهبری در مراسم رونمایی از پنج جلد آثار دفتر مطالعات اسلامی که در دفتر مطالعات اسلامی و ارتباطات حوزوی پژوهشگاه فضای مجازی برگزار شد، با بیان اینکه بحث از رمز ارز گاهی در حوزه معاملات بیگانگان مطرح می‌شود، گفت: معامله با پول اعتباری به طور کل براساس قاعده الزام، اشکال شرعی ندارد.

وی با اشاره به پول اعتباری ادامه داد: اینکه بتوانیم با پول اعتباری معامله کنیم به این صورت که در مقابلش مال حقیقی بگیریم براساس قاعده الزام، اشکال شرعی ندارد و این قاعده در بسیاری از تعاملات بین‌المللی کاربرد دارد.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با طرح این پرسش که در نظام اقتصادی اسلامی که بناست جامعه را مدیریت کند، آیا برای پول اعتباری محض جایگاهی تعریف شده است، اظهار کرد: چه بحث رمز ارزها و چه هر مقوله‌ای از مقوله‌های اقتصادی را که مربوط به رفتار اجتماعی و حاکمیتی می‌شود اگر بخواهیم از منظر فقهی بررسی کنیم باید در چارچوب نظام به آن نگاه بیندازیم. استاد حوزه علمیه اسلام را دارای نظام اقتصادی دانست و ابراز کرد: اسلام همان‌طور که فقه نظام سیاسی دارد، فقه نظام اقتصادی هم دارد.

وی با اشاره به رفتارهای فردی و اجتماعی گفت: رفتارهای اجتماعی محکوم به قوانینی غیر از قوانین حاکم بر رفتارهای فردی است، اگر رفتارهای ما در نظام ولایتی انجام نگیرد هیچ ارزشی پیش خداوند ندارد و فقه اصلی ما فقه نظام است.

آیت‌الله اراکی با بیان اینکه فرمان حاکمیت، اراده‌ها را یکسان می‌کند، تصریح کرد: اراده واحد حاکم و قانون‌گذار به جامعه سر و سامان می‌دهد، در فقه سیاسی به حاکم ولی امر گفته می‌شود که این ولایت از خدا آغاز می‌شود، اگر چنین حاکمیتی پیدا کردیم به یک انسان کلان دست یافته‌ایم.

وی با تشریح فقهِ تبیین کننده رفتار انسان کلان اظهار کرد: در قالب رفتارهای اجتماعی و انسان کلان، پدیده‌های جدید مثل بانک، بیمه، بورس، ادبیات، سینما و... به وجود می‌آید. نماینده مجلس خبرگان رهبری با اشاره به تبادل اقتصادی خاطرنشان کرد: یکی از مهم‌ترین قوانین این‌گونه دادوستدها، عادلانه بودن آن است، یعنی این دو جنس در برابر هم از برابری ارزش و اعتبار برخوردار باشند، در قرآن بر اصل برابری بسیار تأکید شده است.

وی مبادلات به‌واسطه پول را به دلیل تعادل‌بخشی بین دو کالا دانست و ابراز کرد: پول مقیاسی برای تعادل بین دو کالاست تا بتوانیم این تعادل را با پول بسنجیم. اگر این واسطه را یک چیز اعتباری و فرضی قرار دادیم دیگر آن تعادل رعایت نشده است و خلق پول از همین جا نشأت می‌گیرد.

آیت‌الله اراکی با بیان اینکه معیار مالیت حقیقی چیست، عنوان کرد: ارزش به دو نوع مصرفی (استعمالی) و مبادلاتی است. ارزش مصرفی همان منفعتی است که از یک شئ می‌بریم، قیمت تبادلی باید برگشتش به قیمت مصرفی یا استعمالی باشد. عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه با اشاره به پول اعتباری محض تصریح کرد: خرید و فروش با پول اعتباری محض به این صورت است که ظرف خالی داده و ظرف پر ستانده‌اید و عدم تبادل در معامله پیش می‌آید بنابراین با پول اعتباری محض مثل رمز ارز نمی‌توان معامله کرد.

وی در پایان معامله به‌وسیله حواله پول حقیقی را کنترل‌کننده تورم دانست و تصریح کرد: آن چیزی می‌تواند پول قرار بگیرد که ارزش حقیقی یا نماینده و حواله پول حقیقی باشد. کاری که تورم را کنترل و ارزش پول را بالا می‌برد و رابطه پول ما را با دلار آمریکایی قطع می‌کند، این است که پول، حواله در مقابل نفت باشد.

ذکر مصیبت

آیت الله حاج آقا مجتبی تهرانی

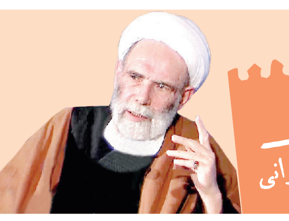

علی(ع) با صورت روی زمین افتاد...

در روایتی آمده حضرت زهرا(س) حالش دگرگون شد. حضرت اسما را طلب کردند و به او فرمودند برای من آب بیاور، می‌خواهم وضو بگیرم. اسما آب آورد و ایشان هم وضو گرفت. در روایت دیگری آمده حضرت غسل کرد، بهترین غسل‌ها. خوب دقت کنید! واقعاً این معارف الهیه‌ای است برای ما که از آن غافل هستیم. بعد آمده حضرت خودش را خوشبو کرد، سپس جامه نو طلبید. چرا حضرت زهرا(س) در این هنگام خودش را می‌آراید؟ وضو می‌گیرد، غسل می‌کند، لباس نو تنش می‌کند، خودش را خوشبو و معطر می‌کند، این‌ها یعنی چه؟ آن‌هایی که اهل معرفت هستند می‌دانند این‌ها چه معنایی دارد؟ همه این کارها برای این است که حضرت می‌خواهد وارد خرابات الهی شود. از نظر باطن کار هیچ چیز دیگری نمی‌توانم بگویم. بعد در روایت دارد حضرت دست و پایش را به سوی قبله کشید. جامه‌ای به روی صورتش افکند. به اسما فرمود ساعتی صبر کن، بعد من را صدا بزن، اگر دیدی جوابت را ندادم، بدان به پدرم ملحق شدم. اسما می‌گوید: من نشستم، کمی صبر کردم، پس از مدتی صدا زدم: «یا فاطمه» جواب نداد. «ای دختر بهترین فرزندان آدم» دیدم جواب نمی‌دهد. «ای دختر کسی که در شب معراج به قاب قوسین او ادنی رسید» جواب نمی‌دهد. جامه را از روی صورت زهرا(س) برداشتم. دیدم حضرت زهرا(س) به رحمت ایزدی پیوسته است. حضرت زهرا(س) به اسما سفارش کرد وقتی دیدی من به رحمت ایزدی پیوستم علی را خبر کن. اسما می‌خواست برود امام علی(ع) را خبر کند، اما یک‌وقت دید حسنین وارد حجره شدند. رو کردند به اسما و گفتند: اسما این چه وقتی است که مادر ما به خواب رفته است؟... در اینجا بود که امام حسن(ع) خودش را روی صورت مادر افکند، صورت مادر را می‌بوسید، می‌گفت: ای مادر، من پسرت حسن هستم، با من حرف بزن... دیدم امام حسین(ع) صورت روی پاهای مادر گذاشته است، پای مادر را می‌بوسد... من رو کردم به این آقازاده‌ها گفتم بروید پدرتان امام علی(ع) را خبر کنید... وقتی نزدیک مسجد رسیدند، صدای گریه آن‌ها بلند شد. افرادی که آنجا بودند اطراف این آقازاده‌ها را گرفتند که چه شده است؟ وفات مادرشان را خبر دادند. خبر به امام علی(ع) رسید. من در روایت این‌طور دیدم که وقتی خبر به امام علی(ع) رسید حضرت با صورت به روی زمین افتاد. امام علی(ع) غش کرد. آب آوردند امام علی(ع) را به هوش بیاورند.

فعالیت‌های قرآنی

وزیر ارشاد در آیین پایانی جشنواره تلاوت‌های مجلسی:

حامی اقدامات مردمی در توسعه فرهنگ قرآنی هستیم

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین پایانی شانزدهمین جشنواره تلاوت‌های مجلسی گفت: ما در وزارت فرهنگ با همه وجود قرآن را سرلوحه تمام فعالیت‌های خود قرار می‌دهیم و از همه اقدامات مردمی در راستای توسعه فرهنگ قرآنی حمایت می‌کنیم.

به گزارش فارس، محمدمهدی اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین پایانی شانزدهمین جشنواره تلاوت‌های مجلسی که در مصلای شهر قائمشهر برگزار شد، گفت: خاندان اهل بیت(ع) مهم‌ترین مؤلفه وحدت جهان اسلام هستند و همه مسلمانان جهان شیعه و سنی به این خاندان عشق می‌ورزند و هیچ مسلمانی در عالم وجود ندارد که به این خانواده عرض ارادت و احترام نداشته باشد.

وی ادامه داد: حضور در این جشنواره مایه مباهات است. این یک اقدام بزرگ و نورانی است که در راستای ترویج فرهنگ قرآنی برگزار شده است. ذکر و تلاوت قرآن به اندازه هزاران کار فرهنگی فایده دارد.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی در عین حال تصریح کرد: عظمت قرآن در قلوب رسوخ و نفوذ و همه وجود انسان را نورانی می‌کند؛ حتی اگر شنونده آن در جهل و کفر هم باشد وقتی آیات الهی و سخنان خالق یکتا قرائت می‌شود، ناگهان منجر به خشوع و خضوع در همه قلوب می‌شود و این نشان از عظمت قرآن کریم است.

اسماعیلی ادامه داد: مگر می‌شود دولت اسلامی تشکیل شود و مأموریتی جز ترویج فرهنگ قرآنی برعهده داشته باشد؛ این از افتخارات هر دولتی است که خادم و خدمتگزار قرآن و اهالی قرآنی باشد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: امروز بزرگ معلم قرآن، رهبر عزیز و فرزانه انقلاب اسلامی هستند که محافل قرآنی ایشان در ابتدای ماه مبارک رمضان سالیان سال است برگزار می‌شود.

وی در ادامه تصریح کرد: جمهوری اسلامی امروز به برکت حضور دولت مردمی و دعای خیر توده‌های مؤمن مردمی توانسته به میزان قابل توجهی بر بیماری کرونا فائق آید و امیدواریم هرچه سریع‌تر محدودیت‌های این بیماری برطرف شود تا بتوانیم فضای جلسات فرهنگی، هنری، مذهبی و قرآنی را نیز بیش از پیش فراهم کنیم.

رئیس شورای هنر ادامه داد: از مأموریت‌های اصلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دولت مردمی توسعه و ترویج فرهنگ قرآنی است و ما با همه وجود قرآن را سرلوحه همه فعالیت‌های خود در این وزارتخانه قرار می‌دهیم و از همه اقدامات مردمی در توسعه فرهنگ قرآنی حمایت می‌کنیم.

اسماعیلی با تأکید بر اینکه مردمی کردن فعالیت‌های قرآنی از ضروریات است، ادامه داد: ما در دولت سیزدهم تصدی‌گری نمی‌کنیم بلکه وظیفه ما تسهیل‌گری امر مردمی‌سازی قرآنی است. بنابراین در این زمینه موانع را برطرف و به شکل‌گیری اماکن و محافل قرآنی کمک می‌کنیم.

وی افزود: هر کسی می‌خواهد جامعه خود را بیمه کند باید فرهنگ قرآنی را گسترش دهد. قرائت قرآن نور به همراه دارد و توصیه پیامبر اسلام(ص) همیشه بر این بوده که خانه‌هایتان را به تلاوت قرآن نورانی کنید.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید کرد: وظیفه دولت دینی تسهیل این اقدامات است و ما در معاونت قرآن و عترت این وزارتخانه با همه قوا در خدمت و خدمتگزاری به اهالی قرآنی هستیم و این حوزه را گسترش می‌دهیم.

آیت‌الله حسن عالمی، عضو مجلس خبرگان رهبری

در گفت‌وگو با قدس مطرح کرد

انقلابی‌گری در سیره حضرت زهرا علیهاالسلام

گزیده

اگر نگاهی به زندگی کوتاه حضرت زهرا(س) بیندازیم می‌بینیم روحیه انقلابی آن بانوی بزرگوار(س) در تمام طول زندگیشان، چه پیش از ازدواجشان با امام علی(ع)، در خانه رسول خدا(ص) و چه پس از ازدواج با امیرالمؤمنین(ع)، به صورت زنده و شفاف نمود دارد و در تاریخ ثبت شده است.

زهرا دلپذیر| حضرت فاطمه زهرا(س) در مدت کوتاه زندگی پرافتخار خویش جلوه‌هایی درخشان از صبر و صلابت و روحیه انقلابی را به نمایش گذاشتند. این بانوی بزرگوار از آغازین سال‌های کودکی، یار و غمخوار و پناه دل رسول خدا(ص) بودند و همچون مادری مهربان از پدر بزرگوار خود دلجویی می‌کردند. آن حضرت(س) پس از ازدواج با امیرالمؤمنین(ع) نیز در همه سختی‌ها و مصائب، یاور امامت و حامی و مدافع ولایت بودند و در راه پاسداری از دین الهی و باورمندی مردم به اسلام جان خود را فدا کردند. همزمان با سالروز شهادت حضرت صدیقه کبری(س) با آیت‌الله حسن عالمی، عضو مجلس خبرگان رهبری درباره شاخصه‌های انقلابی‌گری در سیره حضرت زهرا(س) گفت‌وگویی انجام داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

■ یکی از شاخصه‌های والا و ارزشمندی که درباره شخصیت حضرت فاطمه زهرا(س) مطرح می‌شود روحیه انقلابی ایشان است. منظور از انقلابی بودن چیست و چطور در زندگی آن بانوی بزرگوار نمود یافته است؟

انقلابی بودن یعنی به تمام معنا پایبند اسلام و ارزش‌های دین مبین اسلام بودن و با تمام وجود در راه پاسداری و حراست از دین الهی کوشیدن و مصادیق مختلفی مثل صبر و ایستادگی، دفاع از ولایت و حق‌طلبی، دشمن‌شناسی و دشمن‌ستیزی، تقوای الهی و پایبندی به ارزش‌های دینی، زمان‌شناسی درست و دقیق را شامل می‌شود. اگر نگاهی به زندگی کوتاه حضرت زهرا(س) بیندازیم می‌بینیم روحیه انقلابی آن بانوی بزرگوار(س) در تمام طول زندگیشان، چه پیش از ازدواجشان با امام علی(ع)، در خانه رسول خدا(ص) و چه پس از ازدواج با امیرالمؤمنین(ع)، به صورت زنده و شفاف نمود دارد و در تاریخ ثبت شده است. همه اقدامات حضرت زهرا(س) و روحیه انقلابی ایشان در راستای تقویت اسلام و جریان باورمندی مردم به توحید بود.

■ نخستین سال‌های بعثت پیامبر(ص)، چه در دوران پیش از هجرت آن حضرت(ص) در شعب ابی‌طالب که همه راه‌های عافیت بر مسلمانان و وجود مقدس نبی اسلام(ص) بسته شده بود و چه پس از هجرت رسول خدا(ص) از مکه به مدینه، با رنج‌ها و دشواری‌ها بسیار همراه بود. حضرت فاطمه(س) در این دوران چگونه عمل کردند؟

مسلماً نخستین سال‌های اسلام دوران سختی بود؛ در این دوران مسلمانان مجبور شدند به مدت سه سال در شعب ابی‌طالب سکونت کنند. در این سال‌ها مسلمین تحت محاصره شدید اقتصادی و اجتماعی مشرکان بودند و همه راه‌های عافیت بر آن‌ها بسته شده بود و با سختی‌های بسیاری دست و پنجه نرم می‌کردند. گرسنگی و فقر مسلمانان و آزار مشرکان همه بر دوش رسول خدا(ص) سنگینی می‌کرد. در همین دوران بود که حضرت ابی‌طالب عموی پیامبر(ص) و حضرت خدیجه(س) همسر ایشان، از دنیا رفتند و پیامبر(ص) تنها شدند. حضرت زهرا(س) در زمان فوت مادر مهربانشان پنج سال داشتند. با این‌همه صبر و ایستادگی آن حضرت در برابر مصائب از کودکی آغاز می‌شود و یاور و همراه پدر بزرگوارشان می‌شوند. فاطمه زهرا(س)، تنها کسی است که پیامبر(ص) با این عظمت به ایشان تکیه می‌کنند. ایشان مثل مادری مهربان از پدر بزرگوار خود دلجویی می‌کنند. حضرت زهرا(س) هنگام هجرت رسول خدا از مکه به مدینه، هفت سال داشتند و دو سال بعد از آن ازدواج نمودند. در آن دو سالی که آن حضرت در خانه پدر بودند، یعنی هفت تا نه سالگی ایشان، حضرت فاطمه(س) یار و پرستار و همدم پدر بودند و پس از جنگ‌هایی که اتفاق می‌افتاد بر زخم‌ها و جراحت‌هایی که بر بدن مبارک رسول خدا(ص) وارد می‌شد، مرهم می‌نهادند؛ حتی در جریانی که در طائف پیش آمد، به رسول گرامی اسلام(ص) سنگ زدند و بدن مبارک ایشان مجروح شد و دندانشان شکست. چقدر صبر زهرا(س) باید عظیم باشد که پدر را این‌گونه ببینند و این غم روح ایشان را سنگین نکند. در همه این سختی‌ها حضرت زهرا(س) صبورانه در کنار پیامبر(ص) ایستادند و به ایشان روحیه بخشیدند. این سخن به همین مناسبت از پیامبر(ص) صادر شد که توام ابیها یعنی مادر پدرت هستی؛ زیرا همان‌طور که مادر از فرزند دلجویی و در سختی‌ها از او مراقبت می‌کند حضرت فاطمه(س) نیز از پدر بزرگوارشان دلجویی کرده و مایه امید و پناه دل رسول خدا(ص) بودند.

■ حضرت صدیقه کبری(س) پس از ازدواج با امیرالمؤمنین(ع) روحیه انقلابی و دین‌مداری خود را چطور به نمایش گذاشتند؟

آن حضرت پس از ازدواج با امام علی(ع) نیز به مدت ۹ سال صبورانه در راه دین خدا و معرفی اسلام راستین ایستادگی کردند و در همه سختی‌ها و دشواری‌ها، یاور و پناه امام علی(ع) بودند؛ به‌ویژه که حضرت فاطمه(س) در سرنوشت‌سازترین جنگ بین اسلام و کفر که همه گروه‌ها و اذناب و اشخاص مشرکان جمع شده بودند تا اسلام را در مدینه نابود کنند و به جنگ احزاب یا غزوه خندق معروف شده، چنان حضور پررنگی داشتند که در محل عبادت حضرت زهرا(س) در این جنگ مسجدی به نام مسجد فاطمة‌الزهرا بنا شده؛ یعنی آن حضرت در همه حال یار و یاور امام علی(ع) بودند و در اجتماع نیز حضور فعالی داشتند.

■ یکی از مؤلفه‌های مهم انقلابی‌گری، ولایتمداری و دفاع از امام زمان خویش است. حضرت زهرا(س) به عنوان نخستین حامی ولایت و امامت معرفی شده‌اند. آن حضرت در دفاع از مقام و جایگاه امیرالمؤمنین(ع) چه گام‌هایی برداشتند؟

پس از رحلت پیامبر(ص) و با وجود آن همه صراحت‌هایی که رسول خدا(ص) پیش از درگذشتشان درباره ولایت امام علی(ع) داشتند و در جریان غدیر و در حجة‌الوداع این مسئله را برای مسلمانان تبیین فرمودند، مردم باید با حضرت علی(ع) بیعت می‌کردند. اما پس از آن وقتی مردم با غیر علی(ع) بیعت کردند حضرت زهرای مرضیه(س) فرمودند: چقدر تعجب دارد که شما جریان غدیرخم را فراموش کردید. آیا بسیاری از شما در غدیر خم نبودید که رسول خدا(ص) علی(ع) را به عنوان جانشین خویش معین کرد. آیا خیلی از شما نبودید که با علی(ع) بیعت کردید و به او تبریک گفتید؟ آیا شما نشنیدید رسول خدا(ص) فرمودند: علی(ع) بهترین کسی است که پس از من در میان شما می‌ماند؟ علی امام و خلیفه است پس از من؟ اگر از علی و فرزندانش پیروی کنید این‌ها را به عنوان راهنمایان خواهید یافت، اگر با این‌ها مخالفت کنید این اختلاف در بین شما تا روز قیامت خواهد ماند؟ حضرت فاطمه(س) در ادامه در تمثیلی زیبا فرمودند: امام مثل کعبه است، کعبه هرگز به سوی مردم نمی‌آید این مردم هستند که باید به سوی کعبه بروند. یعنی علی بن ابیطالب(ع) به میدان نیامد و درگیر نشد. مثال امام مثال کعبه است، کعبه هرگز به دنبال زائرش نمی‌رود، این زائر است که باید دنبال کعبه برود. بسیاری از شاخصه‌های انقلابی بودن همچون دفاع از ولایت، حق‌طلبی و حساسیت در برابر دشمن، در این خطبه مفصل که حضرت فاطمه(س) در مسجدالنبی بیان فرمودند نمود دارد.

■ یکی دیگر از جنبه‌های انقلابی‌گری که جناب‌عالی در ابتدای گفت‌وگو بیان فرمودید، زمان‌شناسی است. از زمان‌شناسی حضرت زهرا(س) در راه دفاع از دین و ولایت الهی در موقعیت‌های حساس و سرنوشت‌ساز تاریخ اسلام برایمان بگویید.

به نکته خوبی اشاره فرمودید. حضرت زهرای مرضیه(س) هیچ فرصتی را برای دفاع از دین و توحید الهی از دست ندادند و چه در دوره حیات پدر بزرگوارشان که بنابر یک سند، نزدیک به ۷۲ جنگ در زمان پیامبر(ص) اتفاق افتاده که هر کدام شرایط و زمانی را برای دوره شکوفایی اسلام به وجود می‌آورد و چه پس از رحلت رسول خدا(ص) با موقعیت‌سنجی دقیقی در همه صحنه‌ها حضوری مثمر ثمر داشتند. یکی از جلوه‌های بارز زمان‌شناسی آن حضرت هنگامی است که آمدند علی(ع) را به الزام و اجبار برای بیعت به مسجد ببرند. وقتی این ماجرا پیش آمد حضرت زهرا(س) زمان را از دست نداده و به مسجد آمدند و خطبه‌ای غرا ایراد فرمودند و در نتیجه سخنان ایشان، امام علی(ع) را رها کردند و آن حضرت به خانه برگشتند.

■ در پایان اگر نکته‌ای ناگفته مانده بیان بفرمایید.

در پایان جا دارد به این نکته هم اشاره کنم که خانه حضرت زهرا(س) محل خیزش انقلاب است. همسر بزرگوارشان، امیرالمؤمنین(ع) در تمام سختی‌ها و مشکلات در کنار پیامبر اسلام(ص) بوده و در همه جا از اسلام دفاع نمودند تا جایی که حتی عده‌ای از دشمنان اسلام می‌گویند پیشرفت اسلام در سایه شمشیر علی بن ابیطالب(ع) بوده است. همچنین فرزندان تربیت شده حضرت زهرا(س) به تمام معنا روحیه انقلابی در عملکردشان نمود دارد؛ اگر سخن از انقلاب است، انقلابی‌تر از امام حسن(ع) و امام حسین(ع) کجاست؟ امام حسنی که در مقابله با توطئه‌های ضد انقلاب واقعی یعنی معاویه بن ابی‌سفیان حرکت‌های ارزشمندی را انجام دادند. انقلابی‌تر از امام حسین(ع)، پرچمدار حماسه عاشورا هم که قابل تصور نیست. در این خانه، زینب کبری(س) تربیت شده که حضورشان در دوران امامت حضرت علی(ع) و برادران بزرگوارشان امام حسن(ع) و امام حسین(ع) به‌ویژه در واقعه عاشورا مصداق یک حرکت علمی، مکتبی و انقلابی بود. روحیه انقلابی در خطبه‌ای که فرزند دیگر حضرت زهرا(س) ام‌کلثوم(س) در کوفه قرائت کردند نیز نمود دارد. یعنی عملکرد تمام اعضای این خانه در راه دفاع از اسلام است و حضرت زهرا(س) در تقویت و ایجاد این روحیه نقش مهمی داشته‌اند.

گفت‌وگو

عضو شورای مرکزی خانه طلاب جوان در گفت‌وگو با قدس:

«کرسی‌های حل مسئله» راه حل وحدت حوزه و دانشگاه

زینب اصغریان| به مناسبت سالروز شهادت آیت‌الله مفتح و روز وحدت حوزه و دانشگاه، سراغ حجت‌الاسلام حسین کاظم‌زاده، دانش‌آموخته رشته مهندسی نساجی از دانشگاه و عضو شورای مرکزی خانه طلاب جوان رفتیم تا به عنوان کسی که بخشی از مقاطع تحصیلی‌اش را در حوزه و بخشی دیگر را در دانشگاه گذرانده، از سازوکار اجرایی شدن ایده وحدت و پیوند میان این دو بگوید.

■ نگاه‌های اشتباه نسبت به مقوله وحدت حوزه و دانشگاه از کجا ناشی می‌شود؟

بعضی‌ها تصورشان از بحث وحدت حوزه و دانشگاه این است که این‌ها با هم ادغام شده و یک مجموعه شوند و ما دو مجموعه علمی مجزا نداشته باشیم اما مراد مطرح‌کنندگان بحث وحدت حوزه و دانشگاه اصلاً این نبوده؛ مراد این است که این دو نهاد علمی، هدف و غرض و غایت واحد داشته باشند.

برای درک بیشتر این مسئله باید درک دقیقی از خود مفهوم انقلاب اسلامی داشت. در انقلاب اسلامی، اتفاق عمیق باطنی در ملت اتفاق افتاد. وقتی دقیق نگاه می‌کنیم می‌بینیم جدایی حوزه و دانشگاه از آن بخش‌هایی است که هنوز آن «اراده متعالی ملی» خودش را نشان نداده است. اگر حوزه و دانشگاه متصل به «نهضت انقلاب اسلامی» شدند و مسئله‌ها و موضوعاتشان را از انقلاب گرفتند، آن وقت این وحدت معنا پیدا می‌کند. به عنوان نمونه در مقوله اقتصاد، حوزه علمیه باید مشخص کند اقتصاد اسلامی ما چه ارزش‌هایی دارد؟ کلیت نظام اقتصادی اسلامی واجد چه ویژگی‌هایی است؟ آزادی‌محور است یا عدالت‌محور؟ پس از اینکه این منظومه فکری مشخص شد باید تبیین شود راه رسیدن به آن اقتصاد چیست و البته این بخش مسئله باید در دانشگاه انجام شود.

■ نقش شهید مفتح در پر کردن شکاف میان حوزه و دانشگاه چه بود؟

شهید مفتح قائل به این بودند که در عین حال که گفتمان اسلامی را باید در بین جوانان ترویج کنیم، باید اهل مبارزه هم باشیم. ما اندیشمندانی داشتیم که صرفاً به دنبال مباحث نظری بودند و اهل مبارزه علیه رژیم پهلوی نبودند؛ ایشان از نیروهای مؤثر درون دانشگاه بودند بدین معنا که پروژه خودشان را در داخل دانشگاه تعریف کرده بودند. هم اهل مبارزه بودند هم مباحث نظری «انقلاب اسلامی» را همزمان تبیین می‌کردند. ایشان معتقد بودند اگر بناست جلو غرب را بگیریم باید وحدت ایجاد کنیم؛ چون اهرم غرب، اختلاف بین این دو نهاد است. بنابراین اگر جلو تهاجم غرب گرفته نشود ما نهاد علم را نتوانسته‌ایم در انقلاب اسلامی هدایت کنیم. اینکه مثلاً نگاه روحانیت به دانشجویان این باشد که این‌ها، بی‌اعتقاد و غیرمقید به مبانی اسلام‌اند و دانشگاهیان هم حوزویان را این گونه بدانند که اصلاً تصوری از اداره کشور و مسائل روز ندارند.

■ از موانع وحدت حوزه و دانشگاه زیاد صحبت می‌شود، شما به سوءبرداشت‌ها نسبت به همدیگر اشاره کردید. چه موانع دیگری در این بین وجود دارد؟

بخشی از موانع سوءتفاهم است یعنی اینکه یکدیگر را خوب نمی‌شناسند، که ریشه‌اش نداشتن «هدف و غایت» مشترک است؛ مسائل مشترک ندارند. ما اگر بتوانیم اتصال حوزه و دانشگاه را به اندیشه انقلاب اسلامی داشته باشیم، بزرگ‌ترین مانع وحدت حوزه و دانشگاه حل می‌شود. بخشی از موانع هم سیاسی است یعنی اراده‌های سیاسی از جدایی حوزه و دانشگاه نفع می‌برند. وقتی این دو نهاد کنار یکدیگر قرار می‌گیرند خیلی اتفاقات مبارکی برای مردم و برای نظام می‌افتد و طبیعی است که دشمن از این وحدت خوشحال نمی‌شود چون از این وحدت ضرر می‌کند. در تعامل بین حوزه و دانشگاه از یک سو حوزه علمیه در تراز حوزه انقلاب قرار می‌گیرد، می‌تواند مطالبه‌گری صحیح انجام دهد و تصور درستی از مسائل جامعه دارد و از سوی دیگر دانشگاه از سردرگمی تقلید از غرب نجات پیدا می‌کند. اگر حوزه ما در مدار مطالبه‌گری صحیح قرار بگیرد، در نتیجه از پرداختن به مسائل بدون اولویت پرهیز می‌کند و به مسائل اصلی می‌پردازد.

■ آیا می‌توان گفت روشنفکری و تحجر از مهم‌ترین عوامل شکاف حوزه و دانشگاه هستند؟

اینکه امروز حوزه متوجه مسائل اصلی انقلاب اسلامی نباشد این «تحجر» است و اینکه دانشگاه ما به جای رجوع به «زیست‌بوم» خود برای مسائلش از غرب الگو بگیرد این عین غرب‌زدگی است و تعبیر «روشنفکری» هم تعبیر درستی نیست.

■ خود جریان حوزه‌ها الان خود را تافته جدا بافته نمی‌دانند؟

باید این تابوها شکسته شود. واقع قضیه این است که نه حوزه به تنهایی و نه دانشگاه به تنهایی نمی‌توانند مسائل و مشکلات جامعه را حل کنند. نه حوزه و نه دانشگاه نباید خود را تافته جدا بافته بدانند اصل این است که حوزه و دانشگاه بپذیرند به لحاظ معرفتی کامل نیستند. دوم اینکه باید مسائل‌شان را از عینیت جامعه بگیرند. مسئله امروز کشور ما، بورس است، بانک است، «مسائل حکمرانی آب» است و این مسائل متأسفانه مسائل امروز جامعه علمی ما نیست.

البته جریان‌های خودجوش در حوزه هستند و کارهای بسیار خوبی هم دارند انجام می‌دهند اما برای وقوع اتفاق خوب در جامعه لازم است این‌ها فراگیر و عمومی شود. ما اکنون در حوزه فضلای انقلابی داریم که این مشکلات را درک کرده‌اند و در دانشگاه هم افرادی هستند که باید در این عرصه نقش‌آفرینی کنند. باید یک سر میز دانشجویان باشند و یک سر میز فضلای جوان باشند و برای حل مسائل جامعه مثل بورس و بانکداری اقدام کنند. بنده «کرسی حل مسئله» به آن می‌گویم که فراتر از «کرسی‌های آزاداندیشی» است مثلاً برای حکمرانی آب یا برای بانک باید کرسی حل مسئله تشکیل شود.

■ مشکل این است بین خود علمای حوزه اختلاف وجود دارد یکی می‌گوید در بانک رباست و یکی می‌گوید اشکالی ندارد.

اختلاف در همه جا وجود دارد و مختص به حوزه نیست و مختص امروز هم نیست. در دانشگاه‌ها هم اختلاف داریم؛ در بحث اقتصاد ما در دانشگاه «اقتصاد چپ» داریم که قائل است همه چیز باید دولتی شود و اقتصاد راست لیبرالیستی هم دارد.

خب این مسئله اختلاف در دانشگاه، با اختلاف در حوزه خیلی فرق می‌کند. حوزه از حلال و حرام سخن می‌گوید که با نوع نگاه مارکسیستی و لیبرالیستی به اقتصاد خیلی متفاوت است.

دور دست‌ها

روزنامه فیگارو خبر داد

یک چهارم نوزادان فرانسوی نام اسلامی دارند

«اریک زمور» نویسنده و نامزد جنجالی ریاست جمهوری فرانسه می‌گوید امروز نزدیک به یک چهارم نوزادان در این کشور نام اسلامی دارند، این درحالی است که در سال ۱۹۶۰ یک درصد نام اسلامی داشتند. زمور این پرسش را مطرح می‌کند که تعداد این نوزادان فردا چند درصد خواهد بود؟

وی نسبت به میزان تغییر بی‌سابقه فرهنگی، جمعیتی و انسانی که کشور درحال گذراندن آن است، هشدار داد و تئوری «جایگزینی بزرگ» رنو کامو را مطرح کرد.

به گزارش شبستان، روزنامه فرانسوی فیگارو براساس این اطلاعات این پرسش را مطرح می‌کند که آیا سخنان زمور در کنفرانس شهر ویلپنت مبنی بر اینکه ۲۲ درصد از نوزادان، اسامی اسلامی دارند درست است؛ به‌خصوص که این آمار به مؤسسه آمار و مطالعات اقتصادی (INSEE) به عنوان یک نهاد رسمی منسوب است. ۶۰ سال پیش این آمار یک درصد بود.

الکسیس ورچاک با انتشار مقاله در این روزنامه می‌نویسد: در بررسی این موضوع مشخص شد این مؤسسه به یک دلیل ساده مانند سایر نام‌های مسیحی، یهودی و بودایی سرشماری از نام اسلامی انجام نداده است. این دلیل ساده این است که آمارگیری نژادی، قومی و مذهبی در فرانسه ممنوع است.

برهمین اساس، این مؤسسه اعلام نکرده ۲۲ درصد از نوزادان تازه متولد شده در فرانسه اسامی اسلامی دارد، اگرچه یک پرونده کامل از این مسئله هرساله منتشر می‌کند که همه اسامی گذاشته شده در آن آمده است. این پرونده با گروه اسامی کوچک نادر آغاز می‌شود و با نام کوچک زینب به پایان می‌رسد که ۶۷۰ هزار سطر در صفحه اکسل است.

اما مقامات مسئول غیر از این مؤسسه از این داده‌های آماری برای مطالعه اسامی کوچک که منشأ قومی و مذهبی دارند، استفاده کردند.

فیگارو می‌نویسد: زمور در این مسئله به کار تحقیقی انجام شده توسط وب‌سایت معروف «FdeSouche» که به مخالفت با مهاجرت شهرت دارد و در جناح راست افراطی طبقه‌بندی می‌شود، استناد کرده است. این وب‌سایت از زمان تأسیسش در سال ۲۰۰۵ میلادی خود را به عنوان «بررسی مطبوعاتی هویت به زبان فرانسوی» معرفی کرده و هرساله براساس نام کوچک مسلمانان منتشر می‌شود.

در این مقاله آمده جدیدترین مطلب منتشر شده مربوط به متولدان سال ۲۰۲۰ میلادی است که در آگوست ۲۰۲۱ میلادی منتشر شد. نام کوچک مسلمانان بیش از ۲۱/۳۷ درصد است. این اسامی در سال ۱۹۷۶ از آستانه ۵ درصد گذشت و در سال ۲۰۰۲ به ۱۰ درصد، در سال ۲۰۰۹ میلادی به ۱۵ درصد و در سال ۲۰۱۶ میلادی به ۲۰ درصد رسید.

وب‌سایت FdeSouche، ۱۰۰ نام اسلامی یا مختلط مانند اسامی انبیا را منتشر می‌کند. این وب‌سایت بدون دلیل اشاره دارد که سه نام کمیاب که در مدت اخیر افزایش یافته است، نام‌های اسلامی است. برهمین اساس، احتمال می‌رود درصد نام‌های اسلامی ۲۵ درصد درست باشد.

PRÉNOMS
Musulmans

خبر

«ذکر یا فاطمه سربند سلیمانی‌هاست» شعار واحد هیئت‌ها در فاطمیه

سیدحسین حاتمی، معاون تولیدات رسانه‌ای جامعه ایمانی مشعر در گفت‌وگو با فارس با اشاره به اینکه رسم انتخاب شعار چند سالی است میان هیئت‌های کشور رایج شده، اظهار کرد: یک شعار واحد به عنوان نماد وحدت میان هیئت‌ها در مناسبت‌های خاص همانند فاطمیه مورد توجه قرار می‌گیرد که هر چند هیئت‌ها شعار خاص خود را دارند اما این شعار واحد را نیز ترویج می‌دهند.

وی اضافه کرد: انتخاب شعار یک پیشینه تاریخی نیز دارد و از صدر اسلام نیز اهل‌بیت(ع) از شعارها و رجزهایی که مفاهیمی را دربرداشت، استفاده می‌کردند.

معاون تولیدات رسانه‌ای جامعه ایمانی مشعر با اشاره به سخنان رهبری مبنی بر اینکه شعارها، هدف‌ها و راه را به ما نشان می‌دهند، عنوان کرد: برای انتخاب شعار فرایند مشخصی وجود دارد؛ در مناسبت‌های خاص همانند محرم و فاطمیه به صورت ویژه این فرایند را دنبال می‌کنیم که مهم‌ترین بخش آن نظرخواهی از هیئتی‌ها برای تعیین شعار است.

وی از برگزاری یک فراخوان ملی برای جمع‌آوری شعارهای پیشنهادی خبر داد و گفت: علاوه بر ارکان هیئت همانند منبری، مدیر و مداح از فعالان حوزه هیئت، شاعران و صاحبنظران این حوزه نیز استفاده می‌کنیم. امسال علاوه بر محوریت سبک و سیره حضرت زهرا(س)، مکتب حاج قاسم به عنوان یکی دیگر از محورهای شعار مورد نظر است چراکه ایام عزاداری شهادت حضرت زهرا(س) با سالروز شهادت حاج قاسم تقارن دارد.

حاتمی با تأکید بر اینکه تبیین خانواده و فرزندآوری نیز به‌عنوان دیگر اولویت‌های شعار ایام فاطمیه مورد نظر قرار گرفته است، گفت: برای بررسی نظرخواهی‌ها جلسات کارشناسی برگزار و در نهایت شعار نهایی انتخاب شده است.

وی خاطرنشان کرد: هیئت‌های مذهبی در سراسر کشور وحدت و همدلی خود را با استفاده از این شعار واحد در تولیدات و فضاسازی‌ها به نمایش خواهند گذاشت.

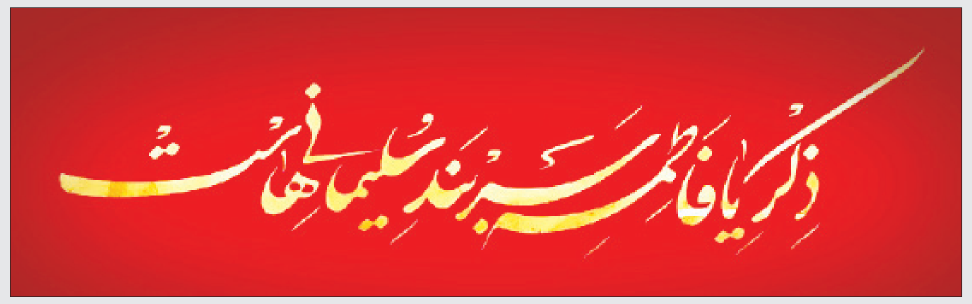

ذکر یا فاطمه سربند سلیمانی‌هاست

عکس‌نوشت

اجرای تابلو نقاشی شهادت حضرت زهرا(س) توسط حسن روح الامین

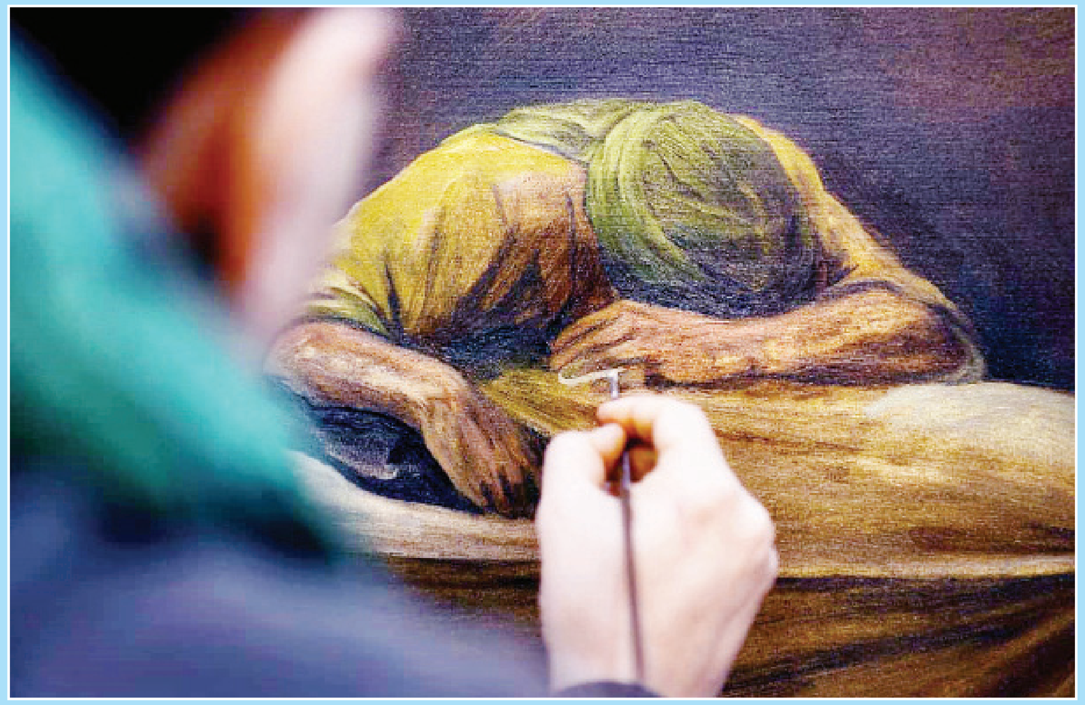

عکس: مهدی طاهری

حسن روح‌الامین در رویداد فرهنگی هنری بین‌المللی «ام‌المقاومه» که در عتبه حسینی برگزار شد به اجرای تابلو نقاشی شهادت حضرت زهرا(س) در حرم مطهر امام حسین(ع) پرداخت.

بیش از ۳۰ هنرمند برجسته کشور در رشته‌های گرافیک، مینیاتور، نقاشی‌خط، نقاشی، خوشنویسی و نگارگری به مدت پنج روز آثار خود را در قالب رویداد بین‌المللی «ام‌المقاومه» درباره امام حسین(ع)، ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا(س) و سرداران شهید مقاومت حاج قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس تولید و به موزه عتبه حسینی و علوی اهدا کردند.

مراسم رونمایی و اهدای آثار تولید شده در رویداد فرهنگی هنری بین‌المللی «ام‌المقاومه» عصر روز پنجشنبه در حرم مطهر امام حسین(ع) برگزار شد.

در دو روز نخست این رویداد بیش از ۱۰ اثر فاخر در رشته‌های نقاشی، نقاشی‌خط، خوشنویسی، نگارگری و مینیاتور تولید شد و عصر امروز به مسئولان عتبه حسینی اهدا می‌شود.

این رویداد فرهنگی هنری به همت مجموعه فرهنگی هنری ماهد و با همکاری حوزه هنری استان تهران و سازمان زیباسازی شهرداری تهران، با حضور اساتید شاخصی چون حسن و محمد روح‌الامین، حمیدرضا کشاورزی، امیر تدین، اسد فقیهی، ناصر طاووسی، رضا و ابوالفضل بدرالسما به مدت پنج روز در کربلا و نجف اشرف برنامه‌ریزی شده و در حال برگزاری است.

برش

پناه‌دل رسول خدا ﷺ

در جریانی که در طائف پیش آمد، به رسول گرامی اسلام(ص) سنگ زدند و بدن مبارک ایشان مجروح شد و دندانشان شکست. چقدر صبر زهرا(س) باید عظیم باشد که پدر را این‌گونه ببینند و این غم، روح ایشان را سنگین نکند. در همه این سختی‌ها حضرت زهرا(س) صبورانه در کنار پیامبر(ص) ایستادند و به ایشان روحیه بخشیدند. این سخن به همین مناسبت از پیامبر(ص) صادر شد که تو ام‌ابیها یعنی مادر پدرت هستی؛ زیرا همان‌طور که مادر از فرزند دلجویی و در سختی‌ها از او مراقبت می‌کند حضرت فاطمه(س) نیز از پدر بزرگوارشان دلجویی کرده و مایه امید و پناه دل رسول خدا(ص) بودند.

فمن عرف فاطمة حق معرفتها فقد ادرک لیلة القدر

هر کس به شناخت حقیقی فاطمه (س) دست یابد، بی گمان شب قدر را درک کرده است .

برش

علت سکوت حوزه در بسیاری از مسائل چیست؟

اختلاف را که نمی‌توان از بین برد. روشن است که همه نمی‌توانند مانند هم فکر کنند؛ اختلاف همیشه وجود دارد، اما آن چیزی که مهم است این است که افکار در بستر کاملاً آزاد مطرح شود، پیشنهادها بیان شوند و در سازوکار کاملاً مشخصی جمع‌بندی شوند. حتماً باید تبادل استادان در حوزه و دانشگاه اتفاق بیفتد و من معتقدم در این تبادل بسیاری از سوءتفاهم‌ها و اختلاف‌ها از بین خواهد رفت. وقتی حوزه علمیه ما می‌گوید فلان کار «حلال» است مثلاً به خاطر این است که تصور درستی از شبکه قمار ندارد. اگر تصور صحیح پیدا کند از «رمزارز» و «شبکه قمار» و امثالهم دیگر این فتوا را نمی‌دهد و این ارتباطات زمینه تصورات صحیح را فراهم می‌کند.